

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIII. — Wydana i rozesłana dnia 16. lipca 1908.

Treść: (№ 134—136.) 134. Rozporządzenie, dotyczące zaprowadzenia teoretycznego egzaminu państwowego na kursie techniki ubezpieczeń w c. k. niemieckiej Akademii technicznej w Pradze. — 135. Rozporządzenie, dotyczące wprowadzenia teoretycznych egzaminów państwowych dla rolniczego wydziału zawodowego w czeskiej Akademii technicznej w Pradze. — 136. Rozporządzenie, którem przenosi się gminy Gratsch, Meran, Obermais i Untermais do IV. klasy taks za udzielenie koncesyi na prowadzenie apteki publicznej.

134.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 21. czerwca 1908., dotyczące zaprowadzenia teoretycznego egzaminu państwowego na kursie techniki ubezpieczeń w c. k. niemieckiej Akademii technicznej w Pradze.

W przedmiocie odbywania teoretycznego egzaminu państwowego na kursie techniki ubezpieczeń w c. k. niemieckiej Akademii technicznej w Pradze wydaje się następujące postanowienia:

§ 1.

Dla rozpoznania teoretycznego wykształcenia, nabytego na tym kursie techniki ubezpieczeń, odbywać się będzie egzamin państwowy.

§ 2.

Przedmiotami tego egzaminu państwowego są: matematyka (I. i II. kurs), matematyka ubezpieczeń (I. i II. kurs), rachunek prawdopodobieństwa, sta-

tystyka matematyczna, ekonomia społeczna i nauka skarbowości, prawo handlowe, wekslowe i prywatne morskie, prywatne i publiczne prawo ubezpieczeniowe, buchalterya w zakładach ubezpieczeń.

§ 3.

Znajomość kilku z tych przedmiotów udowodnić należy szczególnymi egzaminami, które zdać trzeba przed egzaminem państwowym, a mianowicie: z matematyki (I. i II. kurs), z rachunku prawdopodobieństwa, z ekonomii społecznej i nauki skarbowości, z prawa handlowego, wekslowego i prywatnego morskiego.

§ 4.

Czynności egzaminatorów przy egzaminie państwowym sprawują ci profesorowie i docenci, wykładający na kursie techniki ubezpieczeń, którzy uczą przedmiotów wymienionych w § 2.

Egzaminowi przewodniczy w charakterze prezesa komisji egzaminacyjnej dziekan wydziału ogólnego, w razie przeszkody, dotyczącej jego osoby, prodziekan.

§ 5.

Terminy egzaminów wyznacza prezes komisji stosownie do zgłoszeń.

§ 6.

Kandydat, który chce być przypuszczonym do egzaminu państwowego, winien wnieść prośbę na piśmie do prezesa komisji i dołączyć do niej następujące dokumenty:

1. dowód, że w czasie odbywania studiów akademickich nie zaszła kumulacja z obowiązkową czynną służbą wojskową;

2. świadectwo wpisu;

3. świadectwo dojrzałości lub dokument zastępujący je;

4. książeczkę legitymacyjną, z której powinno wynikać, że kandydat ukończył najmniej cztery półroczna w c. k. niemieckiej Akademii technicznej w Pradze i uczył się na wszystkie przedmioty, przepisane do egzaminu państwowego, po tyle godzin, ile ich plan nauki wyznacza;

5. świadectwa postępu ze złożonych z dobrym wynikiem poszczególnych egzaminów obowiązkowych, przewidzianych w § 3.

Wszystkie te dokumenty złożyć należy w pierwszych; pozostają one w rękach komisji przez czas trwania aktu egzaminacyjnego.

§ 7.

Egzamin składa się z dwóch części: części pisemnej i ustnej.

Przy egzaminie pisemnym winien kandydat pod nadzorem jednego z komisarzy egzaminacyjnych w dwóch półdniowych posiedzeniach opracować po jednym większym pytaniu z zakresu matematyki ubezpieczenia i statystyki matematycznej, które mogłyby wykazać, że jest obeznany z wyprawianiem i stosowaniem formuł i tablic.

Komisja orzeka, czy na podstawie osiągniętego wyniku można przypuścić kandydata do ustnego egzaminu, albo też czy kandydat ma ponownie poddać się egzaminowi pisemnemu w późniejszym terminie, który należy oznaczyć.

Egzamin ustny, obejmujący matematykę ubezpieczenia, statystykę matematyczną, prywatne i publiczne prawo ubezpieczeniowe i buchalterię w zakładach ubezpieczeń, zdaje się przed zebraną komisją.

Poszczególne świadectwa, które kandydat z tych przedmiotów otrzymał i komisji przedłożył, można uwzględniać — jeżeli wykazują przynajmniej dobry postęp — o tyle, że na ich podstawie trwanie egzaminu może doznać skrócenia.

§ 8.

Kandydatowi, który złoży pomyślnie egzamin państwowy, wydaje się świadectwo z jego wyniku, zawierające oprócz rodowodu kandydata i szczegółów przebiegu jego nauk, tak noty uzyskane przy

wstępnych egzaminach obowiązkowych, jak i cenzury otrzymane przy państwowym egzaminie pisemnym i ustnym, jakoteż ostateczne orzeczenie uchwalone przez komisję.

Do tych cenzur i ich uchwalania stosują się postanowienia wspólne, tyżące się egzaminów państwowych w akademiach technicznych.

§ 9.

Także i względem reprobowania kandydatów stosować należy odpowiednio postanowienia wspólne, tyżące się egzaminów państwowych w akademiach technicznych.

§ 10.

Każdy kandydat egzaminacyjny winien przed złożeniem egzaminu a mianowicie przy wnoszeniu prośby o przypuszczenie do egzaminu opłacić takse w kwocie 40 koron.

§ 11.

We wszystkich punktach, nie wymienionych szczegółowo w tym regulaminie egzaminów państwowych, stosować należy analogicznie wspólne postanowienia, tyżące się egzaminów państwowych w akademiach technicznych.

Bienerth wlr.

Marchet wlr.

135.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa z dnia 27. czerwca 1908.,

dotyczące wprowadzenia teoretycznych egzaminów państwowych dla rolniczego wydziału zawodowego w czeskiej Akademii technicznej w Pradze.

Na podstawie Najwyższego upoważnienia wydaje się następujące postanowienia:

§ 1.

Celem przekonania się o osiągnięciu naukowego wykształcenia w rolnictwie odbywać się będą w czeskiej Akademii technicznej w Pradze egzamina państwowe, a mianowicie:

Egzamin pierwszy czyli ogólny z nauk przygotowawczych i egzamin drugi czyli zawodowy z przedmiotów, należących do zawodowych nauk rolniczych.

§ 2.

Przedmioty egzaminu.

Do przedmiotów pierwszego egzaminu państwowego należą: chemia nieorganiczna, chemia organiczna, botanika ogólna, anatomia i fizjologia zwierząt domowych, nauka o ziemi i nauka gospodarstwa społecznego.

§ 3.

Do przedmiotów drugiego egzaminu państwowego należą: chemia rolnicza, ogólna i szczegółowa produkcja roślin, ogólna i szczegółowa produkcja zwierząt, nauka o maszynach rolniczych, nauka o prowadzeniu gospodarstw rolniczych, umiejętność prawa i prawo administracyjne.

§ 4.

Przy egzaminach państwowych należy przedłożyć świadectwa z poszczególnych przedmiotów, stwierdzające postęp co najmniej dostateczny, a mianowicie:

- a) Przy pierwszym egzaminie państwowym świadectwa z fizyki, mineralogii i geologii, meteorologii i klimatologii, zoologii, bakterjologii rolniczej, botaniki szczegółowej, z ćwiczeń w dziedzinie anatomii, histologii i fizjologii roślin i z encyklopedyi mechaniki technicznej.
- b) Przy drugim egzaminie państwowym świadectwa z chemii analitycznej, jakościowej i ilościowej, nauki o melioracjach, nauki o uprawie łąk, z elementów niższej geodezyi, z patologii, higieny i pomocy przy porodach zwierząt domowych, z patologii roślin, mleczarstwa, technologii chemicznej przemysłów rolniczych i z ustawodawstwa agrarnego.

Nadto należy wykazać:

- c) Przy pierwszym egzaminie państwowym uczęszczanie na wykłady matematyki a
- d) przy drugim egzaminie państwowym uczęszczanie na wykłady statystyki rolniczej, uprawy owoców i wina, encyklopedyi leśnictwa, nauki budownictwa rolniczego, encyklopedyi nauki budownictwa lądowego i rachunkowości.

I. Pierwszy egzamin państwowy.

§ 5.

Warunki dopuszczenia.

Prośbę o dopuszczenie do pierwszego egzaminu państwowego winien kandydat wnieść pisemnie do przełożonego rolniczego wydziału zawodowego (dziekana), przedkładając potrzebne dokumenty.

Potrzebnymi dokumentami są:

1. Świadectwo dojrzałości lub dokument zastępujący je;
2. świadectwo wpisu;
3. książeczka legitymacyjna, względnie dowód, że kandydat był zapisany na czeskiej Akademii technicznej w Pradze lub na innej akademii równorzędnej przynajmniej przez cztery półrocza jako słuchacz zwyczajny i że uczęszczał na wszystkie przedmioty, przychodzące przy pierwszym egzaminie państwowym;

4. świadectwo z co najmniej dostatecznym postępem z przedmiotów wymienionych w § 4. a, oraz dowód, iż kandydat uczęszczał na wykłady matematyki;

5. dowód, iż w czasie odbywania czterech półrocz nie miała miejsca kumulacja z czynną służbą wojskową.

Ponadto musi się przedłożyć prace graficzne i inne prace, przepisane planem nauk w formie odpowiednio uwierzytelnionej, względnie musi się udowodnić ich wykonanie.

Wszystkie te dokumenty złożyć należy z reguły w pierwopisach, a wyjątkowo tylko w wierzytelnym odpisie; komisja musi je mieć przed sobą w czasie odbywania egzaminu.

Na żądanie przełożonego szkoły zawodowej (dziekana) należy do dokumentów nie sporządzonych w języku wykładowym akademii dołączyć uwierzytelnione tłumaczenie.

§ 6.

Przełożony szkoły zawodowej (dziekan) winien zbadać prośbę wraz z załącznikami i zezwolić sam na przypuszczenie do egzaminu w drodze krótkiego zawiadomienia, jeżeli pod tym względem nie zachodzą przeszkody.

§ 7.

W razie istnienia pomniejszych przeszkód, które kandydat może natychmiast uchylić, należy udzielić temuż odpowiednich wskazówek; w wypadkach wątpliwych rozstrzyga grono profesorów.

Przeciw odmówieniu przypuszczenia do pierwszego egzaminu państwowego służy rekurs do Ministra oświaty, z wyjątkiem wypadku, o którym mowa w § 12.

§ 8.

Komisja egzaminacyjna.

Przy pierwszym (ogólnym) egzaminie państwowym występują w charakterze zwyczajnych egzaminatorów profesorowie a w miarę potrzeby także docenci i suplenci tych przedmiotów, wykładanych na rolniczym wydziale zawodowym, z których ma się zadawać pytania.

Kierownictwo przy egzaminie tym należy do przelozonego (dziekana) rolniczego wydziału zawodowego a w razie przeszkód, dotyczących jego osoby, do jego poprzednika w urzędzie (prodziekana). W razie przeszkód, zachodzących co do obu, winien najstarszy w służbie z pośród obecnych członków w komisji egzaminacyjnej objąć kierownictwo egzaminu.

Przewodniczący jako taki ma prawo, lecz nie obowiązek, zadawania kandydatowi pytań z każdego przedmiotu. Jeżeli dla tego samego przedmiotu ustanowiono dwóch lub więcej egzaminatorów, natenczas zmieniają się oni przy egzaminach w ten sposób, iż zawsze tylko jeden z nich pyta z poszczególnego przedmiotu i to z całego zakresu tego przedmiotu.

§ 9.

W miarę potrzeby ustanawia Minister oświaty na podstawie wniosku, przedstawionego przez grono profesorów z własnej inicjatywy lub wskutek polecenia ministerjalnego, egzaminatorów nadzwyczajnych, którzy zmieniają się przy egzaminach z egzaminatorami zwyczajnymi.

§ 10.

Minister oświaty i Minister rolnictwa mogą wydelegować do egzaminów komisarzy rządowych, którym służy prawo stawiania pytań.

§ 11.

Przełożeni szkół zawodowych (dziekani) oceniają wspólnie według ilości rozporządzalnych egzaminatorów, czy wystarczy utworzenie jednej komisji egzaminacyjnej, czy też należy utworzyć dwie lub więcej specjalnych komisji pytających równocześnie, ewentualnie także czy należy ustanowić egzaminatorów nadzwyczajnych.

W tym ostatnim wypadku składają oni sprawozdanie gronu profesorów celem przedłożenia wniosku Ministrowi oświaty.

Przełożeni szkół zawodowych (dziekani) porozumiewają się co do ilości dni przeznaczonych na egzamina i zaznaczają w spisie imiennym kandydatów dzień, w którym każdy z nich ma się do egzaminu zgłosić, a jeżeli urzęduje dwie lub więcej specjalnych komisji, także numer komisji, przed którą należy się stawić.

Winni oni następnie postarać się o przybicie spisu na tablicy zawiadomień tudzież o wskazane w danym razie ogłoszenie go w salach wykładowych.

§ 12.

Czas składania egzaminów.

Pierwszy (ogólny) egzamin państwowy należy z reguły składać z końcem czwartego lub w ciągu piątego półrocza.

Jako zwyczajny termin składania tego egzaminu wyznacza się ostatnie tygodnie półrocza letniego (termin lipcowy) i pierwsze tygodnie półrocza zimowego (termin październikowy), zaś jako termin nadzwyczajny ostatni tydzień półrocza zimowego (termin lutowy).

Do egzaminu w terminie nadzwyczajnym można z reguły dopuścić tych tylko kandydatów, których reprobowano przy egzaminie składanym w terminie lipcowym lub październikowym, a którym nie zakreślono przytem dłuższego terminu do powtórzenia egzaminu.

Innego kandydata dopuści się do egzaminu w terminie nadzwyczajnym wyjątkowo jedynie wówczas, jeżeli tenże zdoła wykazać w sposób, uchylający wszelką wątpliwość, iż nie mógł składać egzaminu w terminie zwyczajnym z powodu niezawinionych i nieuchronnych przeszkód.

Jeżeli przeszkoda polegała na chorobie kandydata, natenczas świadectwo choroby musi być w każdym wypadku potwierdzone przez lekarza urzędowego. Ale nawet takie świadectwo lekarskie nie nadaje jeszcze bezwarunkowego prawa do dopuszczenia do egzaminu w terminie nadzwyczajnym.

Na takie wyjątkowe dopuszczenie w terminie nadzwyczajnym może jednak zezwolić tylko Minister oświaty na podstawie wniosku postawionego przez grono profesorskie po zniesieniu się z przełożonym rolniczego wydziału zawodowego.

Jeżeli oba te czynniki, wymienione na ostatku oświadczają się zgodnie przeciw dopuszczeniu, natenczas grono profesorskie odmawia prośbie kandydata a przeciw rozstrzygnięciu temu nie służy zażalenie.

Termin do powtórzenia ogólnego egzaminu państwowego, który się nie powiódł, ma oznaczyć komisya egzaminacyjna. Jako termin taki można ustanowić albo jeden z obu najbliższych terminów zwyczajnych albo najbliższy termin nadzwyczajny.

§ 13.

Każdy kandydat winien w wyznaczonym mu dniu zgłosić się na czasie do egzaminu. W razie niezgłoszenia się poniesie on wynikające stąd niekorzyści.

§ 14.

Zamiana dni egzaminu pomiędzy dwoma lub więcej kandydatami dopuszczalna jest tylko za zezwoleniem przewodniczącego (dziekana), i to w razie istnienia komisji specjalnych jedynie pod warunkiem, iż wskutek zamiany nie zmieni się komisja wyznaczona z góry kandydatów.

§ 15.

Termin zgłoszenia się.

Do ogólnych egzaminów państwowych, mających się odbyć w terminie lipcowym, należy się zgłaszać w czasie od 15. do 30. czerwca, zaś do egzaminów w terminie październikowym w czasie od 1. do 8. października.

Kandydaci, którzy z powodu przeszkód nie mogli składać egzaminu w terminie październikowym i chcą go złożyć w terminie nadzwyczajnym (§ 12). winni wnieść podania do końca listopada. Kandydaci, których reprobowano przy egzaminie państwowym, winni wnieść podania o dopuszczenie do powtórzenia egzaminu najpóźniej na trzy tygodnie przed terminem wyznaczonym do powtarzań.

§ 16.

Przebieg egzaminu.

Przy pierwszym egzaminie państwowym winna komisja uwolnić tych kandydatów, którzy mogą wykazać się odnośnymi świadectwami postępu, od egzaminu z tych przedmiotów, z których oni złożyli egzamina szczególnie jako zwyczajni słuchacze czeskiej Akademii technicznej w Pradze lub innej równorzędnej akademii z postępowaniem co najmniej dobrym. Jeżeli kandydat może wykazać takimi świadectwami postępu co najmniej dobry wynik z wszystkich przedmiotów, wchodzących w skład pierwszego egzaminu państwowego, natenczas odpada składanie pierwszego egzaminu państwowego, a kandydatowi należy wystawić świadectwo z egzaminu tego (§ 21.).

§ 17.

Egzamina z poszczególnych przedmiotów odbywa się ustnie, a stosownie do przedmiotu także pisemnie (graficznie) pod nadzorem. Przy składaniu egzaminów pisemnych (graficznych) ma komisja egzaminacyjna prawo, uwzględnić w odpowiedni sposób przedłożone wypracowania z czasu nauki, przestrzegając należytych ostrożności dla zapobieżenia podsunięciu.

Przewodniczący i większość egzaminatorów winna być obecną przez cały czas trwania egzaminów ustnych.

Nigdy nie powinno się pytać równocześnie więcej jak dwóch kandydatów.

Czas trwania egzaminu ustnego z jednego przedmiotu nie może w żadnym razie wynosić więcej jak godzinę.

§ 18.

Egzamina ustne odbywają się publicznie.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnych winni poczynić wszystkie potrzebne zarządzenia, aby zapobiedz wszelkiemu zaburzeniu spokoju i porządku, któreby uchybiało powadze i doniosłości aktu egzaminacyjnego lub mogło zamącić równowagę albo spokojny sąd kandydatów. Winni oni wydać tych, którzy zaburzają spokój lub zarządzić według okoliczności zupełne opróżnienie sali egzaminacyjnej a mogą w razie potrzeby także znieść jawność egzaminu.

§ 19.

Przy naradzie i głosowaniu komisji nad wynikami odbytego egzaminu wykluczona jest jawność.

Komisja winna najpierw zadecydować po wysłuchaniu oświadczeń poszczególnych egzaminatorów, czy kandydat zdał egzamin z poszczególnych przedmiotów egzaminu, przyczem uwzględnić należy także odpowiedzi na pytania zadane mu ewentualnie przez przewodniczącego lub komisarza rządowego i wziąć pod rozwagę noty osobnych świadectw, w danym razie przedłożonych.

Stwierdzony w ten sposób wynik egzaminu z poszczególnych przedmiotów należy określić notami „celująco“, „bardzo dobrze“, „dobrze“, „dostatecznie“ lub „niedostatecznie“ i wciągnąć do protokołu egzaminacyjnego. Protokół ten winien nadto obejmować: rodowód kandydata, wymienienie jego studyów poprzednich, dzień egzaminu, noty postępu w świadectwach (§ 4. a), wymaganych celem dopuszczenia do egzaminu państwowego, tudzież noty postępu, uzyskane przy osobnych egzaminach z tych przedmiotów, od których zdawania uwolniono kandydata przy egzaminie państwowym (§ 16.).

Jeżeli kandydat zdał egzamin ze wszystkich przedmiotów, natenczas należy go aprobować; jeżeli natomiast nie uczynił zadość wymaganiom chociażby tylko z jednego przedmiotu, wówczas ma być reprobowany.

W pierwszym wypadku winna komisja zastanowić się nad tem i określić zarazem w cenzurze ogólnej, czy należy uznać kandydata za „uzdatnionego“, „bardzo dobrze uzdatnionego“ lub „uzdatnionego z odznaczeniem“.

Przytem powinno się uwzględnić w odpowiedni sposób także noty postępu uzyskane przy egzaminach osobnych.

Uchwaloną cenzurę ostateczną należy wciągnąć do protokołu egzaminacyjnego z podaniem, czy przyznano ją jednomyślnie czy większością głosów, poczem przewodniczący i wszyscy komisarze egzaminacyjni, którzy występowali przy egzaminie, podpisują protokół.

Jeżeli reprobowano kandydata z jednego tylko przedmiotu, natenczas powtórzenie egzaminu ograniczy się do tego tylko przedmiotu.

Jeżeli kandydata reprobowano z kilku przedmiotów, wówczas winna komisya postanowić, czy tenże ma powtórzyć egzamin w całym zakresie lub też tylko z poszczególnych przedmiotów, które należy wyznaczyć, uwzględniając zachodzące okoliczności.

Jeżeli przy pierwszym egzaminie państwowym reprobowano kandydata na cały rok szkolny, natenczas wolno komisji wskazać wykłady i ćwiczenia, na które kandydat ma uczęszczać w ciągu tego roku.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają bezwzględna większością głosów, przyczem przewodniczącemu służy takie samo prawo głosu, jak innym członkom komisji. W razie równości głosów należy uważać zdanie niekorzystniejsze dla kandydata za uchwalone większością głosów.

Przeciw uchwałom komisji egzaminacyjnej nie służy ani rekurs ani inny środek prawny.

§ 20.

Ostateczny wynik egzaminu ogłasza się publicznie zaraz po ukończeniu narady i uwidacznia w książeczce legitymacyjnej kandydata przy wyciśnięciu pieczęci. W razie reprobowania dodaje się termin powtórzenia, tudzież inne warunki dopuszczenia do ponownego egzaminu, które nałożono reprobowanemu.

§ 21.

Świadectwa z egzaminu.

Z egzaminów złożonych pomyślnie wystawia się świadectwa z egzaminów państwowych.

Świadectwa z egzaminów państwowych winny obejmować nazwisko kandydata, podanie jego miejsca urodzenia, przebiegu wykształcenia i dnia egzaminu tudzież cenzurę ostateczną (§ 19.).

Świadectwo z pierwszego egzaminu państwowego ma zawierać nadto noty z egzaminów osobnych (§ 16.), które przyjęto zamiast egzaminu państwowego, tudzież noty, które dano kandydatowi z przedmiotów, objętych egzaminem przed komisją.

Świadectwa podpisane być mają przez przewodniczącego, wszystkich egzaminatorów tudzież przez obecnego w danym razie komisarza rządowego i winny być zaopatrzone pieczęcią komisji egzaminu państwowego.

Świadectwa z egzaminów wystawiać należy w języku wykładowym akademii.

§ 22.

Powtórzenie egzaminu.

Jeżeli kandydat nie zdał egzaminu poprawczego, ograniczonego do jednego tylko przedmiotu, natenczas należy go ponownie dopuścić do powtórzenia egzaminu z tego przedmiotu. Jeżeli kandydat nie zdał i tego egzaminu poprawczego, wówczas można go dopuścić jedynie do powtórzenia całego egzaminu, przyczem pozostają w mocy ulgi, określone w § 16.

To samo ma mieć miejsce także i w tym wypadku, jeżeli kandydata dopuszczono do powtórzenia egzaminu państwowego z więcej niż jednego przedmiotu i jeżeli go przy tym egzaminie poprawczym reprobowano chociażby tylko z jednego przedmiotu.

Każdy egzamin poprawczy ma się odbyć przed komisją egzaminacyjną czeskiej Akademii technicznej w Pradze i przy ciągłej obecności przewodniczącego tej komisji lub jego zastępcy.

§ 23.

Obejście przepisów egzaminacyjnych.

Jeżeli wyłudżono dopuszczenie do egzaminu państwowego, a zwłaszcza w razie, jeżeli kandydat reprobowany uzyskał podstępnie dopuszczenia do powtórzenia egzaminu przed wyznaczonym czasem lub przed inną komisją, a nie właściwą (§ 22.), albo jeżeli w inny sposób obszedł podane tutaj przepisy, natenczas nietylko egzamin złożony w danym razie z pomyślnym skutkiem jest nieważny, lecz nadto można wydalić kandydata ze wszystkich akademii technicznych na pewien czas lub na zawsze, niezależnie od innych skutków, które mogą go w danym razie spotkać według powszechnych ustaw karnych.

§ 24.

Taksy egzaminacyjne.

Każdy kandydat, zgłaszający się do egzaminu, winien przed złożeniem tegoż zapłacić taksę, której wysokość wynosi 20 K za każdy ogólny egzamin państwowy.

Do złożenia całej taksy obowiązani są także ci studenci, których na podstawie przedłożonych świadectw osobnych uwalnia się całkowicie lub częściowo od składania egzaminu państwowego.

§ 25.

Taksę egzaminacyjną oraz należytość stemplową, przypadającą od świadectwa z egzaminu państwowego, wreszcie należytość za wygotowanie świadectwa (2 K) złożyć należy za pokwitowaniem u przewodniczącego komisji egzaminacyjnej równocześnie z wniesieniem podania o dopuszczenie do egzaminu.

Taksy egzaminacyjne złożone przez kandydatów, którzy nie zgłosili się do egzaminu, przepadają na rzecz komisji egzaminacyjnej. Również przepada zapłacona taksa egzaminacyjna i prawo do uwolnienia od taksy za egzamin państwowy, który ma być później składany, dla kandydatów, którzy wprawdzie przy poprzednim egzaminie donieśli, iż nie zgłoszą się, lecz nie usprawiedliwili niezgłoszenia się w sposób niewątpliwy.

§ 26.

Każdy zwyczajny słuchacz akademii technicznej, który składa pierwszy egzamin państwowy w czasie (§ 12), jest uwolniony od opłaty taksy za ten egzamin w całości lub w połowie, jeżeli w półroczu bezpośrednio poprzedzającym był uwolniony w całości lub w połowie od zapłaty czesnego.

§ 27.

Uwolnienia od taksy, pochodzące z jakiegokolwiek tytułu, nie stosują się do egzaminów poprawczych.

§ 28.

Taksy rozdziela się pomiędzy egzaminatorów w równych częściach, przyczem przewodniczący ma otrzymać dwie części.

II. Drugi egzamin państwowy.

§ 29.

Warunki dopuszczenia.

Prośbę o dopuszczenie do drugiego egzaminu państwowego (egzaminu zawodowego) winien kandydat wnieść na piśmie do prezesa komisji, przedkładając potrzebny dokumenty.

Potrzebnymi dokumentami są:

1. Książeczka legitymacyjna względnie dowód, że kandydat

- a) po złożeniu pierwszego egzaminu państwowego z wynikiem pomyślnym był zapisany przez cztery półroczna na czeskiej Akademii technicznej w Pradze lub na innej akademii równorzędnej jako słuchacz zwyczajny,

b) uczęszczał na wszystkie przedmioty, o które rozchodzi się przy egzaminie państwowym (§ 3., 4. b i d) i brał udział w ćwiczeniach połączonych z niemi.

2. Świadectwo z złożenia pierwszego egzaminu państwowego.

3. Świadectwa z złożenia osobnych egzaminów z przedmiotów wymienionych w § 4. b, z postępowaniem co najmniej dostatecznym.

4. Dowód, iż w czasie odbywania studyów akademickich nie miała miejsca kumulacja z czynną służbą wojskową.

Ponadto musi się przedłożyć prace graficzne i inne prace, przepisane planem nauk w formie odpowiednio uwierzytelnionej, względnie musi się udowodnić ich wykonanie.

Wszystkie te dokumenty złożyć należy w orygóle w pierwopisach, a wyjątkowo tylko w wierzytelnym odpisie; komisya musi je mieć przed sobą w czasie odbywania egzaminu.

Na żądanie prezesa komisji egzaminacyjnej należy do dokumentów nie sporządzonych w języku wykładowym akademii dołączyć uwierzytelnione tłumaczenie.

§ 30.

Prezes komisji egzaminacyjnej winien zbadać prośbę wraz z załącznikami i zezwolić sam na przypuszczenie do egzaminu w drodze krótkiego zawiadomienia, jeżeli pod tym względem nie zachodzą przeszkody.

§ 31.

W razie istnienia pomniejszych przeszkód, które kandydat może natychmiast uchylić, należy udzielić temuż odpowiednich wskazówek; w wypadkach wątpliwych rozstrzyga komisya egzaminacyjna.

§ 32.

Przeciw odmówieniu przypuszczenia do drugiego egzaminu państwowego służy kandydatowi rekurs do Ministra oświaty.

§ 33.

Jeżeli student przed złożeniem pierwszego egzaminu państwowego uczęszczał na wykłady lub ćwiczenia, które według planu nauki przypadają na półrocze wyższe od czwartego, natenczas można mu studia te uwzględnić przy dopuszczeniu do drugiego egzaminu państwowego jedynie wówczas, jeżeli w najbliższym terminie nadzwyczajnym złożył pierwszy egzamin państwowy z pomyślnym wynikiem.

§ 34.

Dla drugiego egzaminu państwowego (egzaminu zawodowego) ustanawia Minister oświaty

osobną komisję egzaminacyjną na czeskiej Akademii technicznej w Pradze, na wniosek tamtejszego grona profesorów.

§ 35.

Komisja składa się z prezesa, dalej zależnie od okoliczności z jednego lub dwóch zastępców prezesa (wiceprezesów) i z tylu komisarzy egzaminacyjnych, ilu potrzeba ze względu na przypuszczalną liczbę kandydatów.

Prezes, jego zastępcy i komisarze egzaminacyjni stanowią komisję główną.

Z nich składa prezes w miarę potrzeby komisję dla poszczególnych aktów egzaminacyjnych (komisje specjalne). O potrzebie rozstrzyga komisja główna większością głosów.

§ 36.

Komisarzy egzaminacyjnych należy wybrać w pierwszym rzędzie z profesorów i docentów rolniczego wydziału zawodowego, a następnie także z pomiędzy innych zawodowców, nie należących do składu szkoły.

Każdy profesor lub urzędnik powołany do tych funkcji jest obowiązany przyjąć je.

§ 37.

Prezes i jego zastępcy występują zarazem jako egzaminatorowie.

W razie przeszkód zastępuje prezesa wiceprezes a jeżeli przeszkoda jego także dotyczy, najstarszy latami z pośród obecnych członków komisji.

§ 38.

Czas składania egzaminu.

Egzamin zawodowy nie jest przywiązany do pewnych terminów, lecz może być składany w ciągu całego roku z wyjątkiem feryi jesiennych i feryi w czasie trwania roku szkolnego.

§ 39.

Dni egzaminu wyznacza prezes w każdym wypadku z osobna.

Winien on jednak trzymać się przytem w ogólności tej kolei, w jakiej kandydaci zgłaszali się u niego do egzaminu.

§ 40.

Każdy kandydat winien w wyznaczonych mu dniach zgłosić się na czasie do egzaminu. W razie niezgłoszenia się poniesie on wynikające stąd niekorzyści.

§ 41.

Zamiana dni egzaminu pomiędzy dwoma lub więcej kandydatami dopuszczalna jest tylko za zezwoleniem przewodniczącego, i to w razie istnienia komisji specjalnych jedynie pod warunkiem iż wskutek zamiany nie zmieni się komisja wyznaczona z góry dla kandydatów.

§ 42.

Przebieg egzaminu.

Egzamin zawodowy składa się z egzaminu praktycznego i teoretycznego. Egzamin praktyczny poprzedza egzamin teoretyczny.

Przy egzaminie praktycznym winien kandydat opracować postawione mu zadania. Zadania musi się wybrać tak, aby kandydat miał sposobność okazania biegłości swej w zastosowaniu nauk w głównych przedmiotach egzaminu: chemii rolniczej, produkcji roślin i zwierząt i nauki o prowadzeniu gospodarstw rolniczych.

Komisja egzaminacyjna układa zadania, które mają być postawione, i wyznacza zarazem egzaminatorów, pod których nadzorem zadania te mają być rozwiązane. Zadania mają być opracowane w jednym z lokalów akademii technicznej a wykończenie ich nie powinno wymagać więcej jak ośmiu dni przy codziennym najwyżej ośmiogodzinnym czasie pracy.

Jeżeli kandydat zdał egzamin praktyczny, o czym rozstrzyga komisja, natenczas dopuszcza się go do egzaminu teoretycznego. Jeżeli zaś nie zdał egzaminu praktycznego, natenczas ma się poddać egzaminowi temu ponownie w późniejszym terminie, który będzie wyznaczony.

§ 43.

Przy drugim egzaminie państwowym należy uwzględnić przedłożone osobne świadectwa z przedmiotów egzaminu tego.

Egzamin praktyczny powinno się z reguły składać w pełnym jego zakresie.

W drodze uchwały komisji egzaminacyjnej można wyjątkowo zezwolić na skrócenie egzaminu praktycznego lub nawet zupełnie uwolnić od niego takich kandydatów, którzy przez wykonanie większych prac z zakresu swego zawodu dostarczyli już niewątpliwych dowodów dostatecznej samodzielności i biegłości w pracach praktycznych tudzież w wyrabianiu sobie trafnego sądu.

Na podstawie uchwały komisji egzaminacyjnej można również dozwolnić wyjątkowo na rozdzielenie egzaminu praktycznego od teoretycznego, dla którego wyznacz się późniejszy termin.

Komisya egzaminacyjna może tym kandydatom, którzy przedkładają osobne świadectwa ze wszystkich przedmiotów egzaminu z postępcem co najmniej dobrym i którzy złożyli pomyślnie egzamin praktyczny, ograniczyć egzamin uszny do dwóch przedmiotów zawodowych, które prezes komisji na podstawie uchwały komisji egzaminacyjnej wymieni kandydatom na pewien stosowny czas przed składaniem egzaminu.

§ 44.

Egzamina z poszczególnych przedmiotów odbywa się ustnie a stosownie do przedmiotu także pisemnie (graficznie) pod nadzorem. Przy składaniu egzaminów pisemnych (graficznych) ma komisya egzaminacyjna prawo, uwzględnić w odpowiedni sposób przedłożone wypracowania z czasu nauki i wykonane prace praktyczne, przestrzegając należytych ostrożności dla zapobieżenia podsunięciu.

Przewodniczący i większość egzaminatorów winna być obecną przez cały czas trwania egzaminów ustnych.

Nigdy nie powinno się pytać równocześnie więcej jak dwóch kandydatów.

Czas trwania egzaminu ustnego z jednego przedmiotu nie może w żadnym razie wynosić więcej jak godzinę.

§ 45.

Egzamina ustne odbywają się publicznie.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnych winni poczynić wszystkie potrzebne zarządzenia, aby zapobiedz wszelkiemu zaburzeniu spokoju i porządku, któreby uchybiało powadze i doniosłości aktu egzaminacyjnego lub mogło zamącić równowagę albo spokojny sąd kandydatów. Winni oni wydalić tych, którzy zaburzają spokój lub zarządzić według okoliczności zupełne opróżnienie sali egzaminacyjnej a mogą w razie potrzeby także znieść jawność egzaminu.

§ 46.

Przy naradzie i głosowaniu komisji nad wynikami odbytego egzaminu, wykluczona jest jawność.

Komisya winna najpierw zdecydować po wysłuchaniu oświadczeń poszczególnych egzaminatorów, czy kandydat zdał egzamin z poszczególnych przedmiotów, przyczem uwzględnić należy także odpowiedzi na pytania zadane mu ewentualnie przez przewodniczącego i wziąć pod rozwagę noty osobnych świadectw, w danym razie przedłożonych.

Stwierdzony w ten sposób wynik egzaminu z poszczególnych przedmiotów należy określić notami „celująco“, „bardzo dobrze“, „dobrze“, „dostatecznie“ lub „niedostatecznie“ i wciągnąć do protokołu egzaminacyjnego, który winien obejmować: rodowód kandydata, wymienienie jego studiów poprzednich, wynik pierwszego egzaminu państwowego, dzień egzaminu a ponadto noty postępu przy egzaminach z poszczególnych przedmiotów (§ 4. b), wymaganych celem dopuszczenia do egzaminu państwowego.

Jeżeli kandydat zdał egzamin ze wszystkich przedmiotów, natenczas należy go aprobować; jeżeli natomiast nie uczynił zadość wymaganiom chociażby tylko z jednego przedmiotu, wówczas ma być reprobowany.

W pierwszym wypadku winna komisya zastanowić się nad tem i określić zarazem w cenzurze ogólnej, czy należy uznać kandydata za „uzdatnionego“, „bardzo dobrze uzdatnionego“ lub „uzdatnionego z odznaczeniem“.

Przytem powinno się uwzględnić w odpowiedni sposób także noty postępu uzyskane przy egzaminach osobnych.

W razie przyznania cenzury ostatecznej „uzdatniony z odznaczeniem“ należy wymienić odnośnie przedmioty egzaminu, w których uzyskano odznaczenie.

Uchwaloną cenzurę ostateczną należy wciągnąć do protokołu egzaminacyjnego z podaniem, czy przyznano ją jednomyślnie czy większością głosów, poczem przewodniczący i wszyscy komisarze egzaminacyjni, którzy występowali przy egzaminie, podpisują protokół.

Jeżeli reprobowano kandydata z jednego tylko przedmiotu, natenczas powtórzenie egzaminu ograniczy się do tego tylko przedmiotu.

Jeżeli kandydata reprobowano z kilku przedmiotów, wówczas winna komisya postanowić, czy tenże ma powtórzyć egzamin w całym zakresie lub też tylko z poszczególnych przedmiotów, które należy wyznaczyć, uwzględniając zachodzące okoliczności.

Jeżeli reprobowany kandydat przy zdawaniu egzaminu po raz pierwszy złożył egzamin praktyczny z dobrym postępcem, natenczas można go uwolnić od ponownego powtarzania egzaminu praktycznego.

Uchwały komisji egzaminacyjnej zapadają bezwzględnie większością głosów, przyczem przewodniczącemu służy takie samo prawo głosu, jak innym członkom komisji. W razie równości głosów należy uważać zdanie niekorzystniejsze dla kandydata za uchwalone większością głosów.

Przeciw uchwałom komisji egzaminacyjnej nie służy ani rekurs ani inny środek prawny.

§ 47.

Ostateczny wynik egzaminu ogłasza się publicznie zaraz po ukończeniu narady i uwidacznia w książeczce legitymacyjnej kandydata przy wycięściu pieczęci. W razie reprobowania dodaje się termin powtórzenia, tudzież inne warunki dopuszczenia do ponownego egzaminu, które nałożono reprobowanemu.

§ 48.

Świadectwa z egzaminu.

Z egzaminów złożonych pomyślnie wystawia się świadectwa z egzaminów państwowych.

Świadectwa z egzaminów państwowych winny obejmować nazwisko kandydata, podanie jego miejsca urodzenia, przebiegu wykształcenia i dnia egzaminu tudzież cenzurę ostateczną (§ 46).

Świadectwo z drugiego egzaminu państwowego nie obejmuje not z wyjątkiem cenzury odznaczenia w odnośnych przedmiotach egzaminu; wolno jednak kandydatowi zażądać odpisu dokumentu spisane go względem egzaminu.

Świadectwa podpisane być mają przez przewodniczącego i wszystkich egzaminatorów i winny być zaopatrzone pieczęcią komisji egzaminu państwowego.

Świadectwa z egzaminów wystawiać należy w języku wykładowym akademii.

§ 49.

Powtarzanie egzaminu.

Kandydat reprobowany przy drugim egzaminie państwowym z jednego tylko przedmiotu może powtórzyć egzamin z tego przedmiotu po upływie dwóch miesięcy.

Jeżeli kandydat otrzyma przytem znowu cenzurę niedostateczną, natenczas może być jeszcze raz dopuszczony do egzaminu z tego przedmiotu po upływie dalszych czterech miesięcy.

Jeżeli nie zdał i tego także egzaminu poprawczego, natenczas można go dopuścić jedynie do powtórzenia całego egzaminu.

To samo następuje także w tym wypadku, jeżeli kandydat reprobowany z kilku przedmiotów, został reprobowany przy egzaminie poprawczym chociażby tylko z jednego przedmiotu.

Każdy egzamin poprawczy ma się odbyć przed komisją egzaminacyjną czeskiej Akademii technicznej w Pradze i przy ciągłej obecności przewodniczącego tej komisji lub jego zastępcy.

§ 50.

Obejście przepisów egzaminacyjnych.

Jeżeli wyłudżono dopuszczenie do egzaminu państwowego, a zwłaszcza w razie, jeżeli kandydat reprobowany uzyskał podstępnie dopuszczenia do powtórzenia egzaminu przed wyznaczonym czasem lub przed inną komisją, a nie właściwą (§ 49.) albo jeżeli w inny sposób obszedł podane tutaj przepisy, natenczas nie tylko egzamin złożony w danym razie z pomyślnym skutkiem jest nieważny, lecz nadto można wydalic kandydata ze wszystkich akademii technicznych na pewien czas lub na zawsze, niezależnie od innych skutków, które mogą go w danym razie spotkać według powszechnych ustaw karnych.

§ 51.

Taksy egzaminacyjne.

Każdy kandydat, zgłaszający się do egzaminu, winien przed złożeniem tegoż zapłacić taksę, której wysokość wynosi 40 K za każdy egzamin zawodowy.

Do złożenia całej taksy obowiązani są także ci studenci, których na podstawie przedłożonych świadectw osobnych uwalnia się częściowo od składania egzaminu państwowego.

§ 52.

Taksę egzaminacyjną oraz należytość stemplową, przypadającą od świadectwa z egzaminu państwowego, wreszcie należytość za wygotowanie świadectwa (2 K) złożyć należy za pokwitowaniem u przewodniczącego komisji egzaminacyjnej równocześnie z wniesieniem podania o dopuszczenie do egzaminu.

Taksy egzaminacyjne złożone przez kandydatów, którzy nie zgłosili się do egzaminu, przypadają na rzecz komisji egzaminacyjnej. Również przypada zapłacona taksa egzaminacyjna i prawo do uwolnienia od taksy za egzamin państwowy, który ma być później składany, dla kandydatów, którzy wprawdzie donieśli, iż nie zgłoszą się do egzaminu, lecz nie usprawiedliwili niezgłoszenia się w sposób niewątpliwy.

§ 53.

Kandydat, zgłaszający się do drugiego egzaminu państwowego, który był uwolniony w ostatnim półroczu nauki od opłaty czesnego całkowicie lub w połowie, korzysta także z uwolnienia od zapłaty całej taksy lub połowy taksy za ten egzamin państwowy, jeżeli składa go w bezpośrednio następującem półroczu. W razie późniejszego składania egzaminu ma on bezwzględnie obowiązek złożenia taksy.

§ 54.

Uwolnienia od taksy, pochodzące z jakiegokolwiek tytułu, nie stosują się do egzaminów poprawczych.

§ 55.

Taksy rozdziela się pomiędzy egzaminatorów w równych częściach, przyczem przewodniczący i ten profesor, pod nadzorem którego odbywa się egzamin praktyczny, mają otrzymać po dwie części.

§ 56.

Rozporządzenie niniejsze nabiera zaraz mocy obowiązującej.

Marchet wlr.

Ebenhoch wlr.

136.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. lipca 1908.,

którem przenosi się gminy Gratsch, Meran, Obermais i Untermais do IV. klasy taks za udzielenie koncesyi na prowadzenie apteki publicznej.

Na zasadzie § 11., ustępu 3., ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5. z r. 1907, przenosi się gminy Gratsch, Meran, Obermais i Untermais, stanowiące okrąg leczniczy Meran, odnośnie do uiszczania taksy za udzielenie koncesyi na prowadzenie apteki publicznej, z klasy V. uzasadniającej takse w kwocie 500 K do klasy IV. uzasadniającej takse w kwocie 1000 K.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Bienerth wlr.

